

Oponentský posudek na diplomovou práci Anny Vondřichové
Skupina 42 a Chicago Renaissance – Kolář, Sandburg, Masters (1914-1948)

O působení anglo-americké poezie a zvláště Sandburga a Masterse na Skupinu 42 se dočteme často, dosud však nikdo tento vztah podrobněji neanalyzoval. Tohoto úkolu se ujala ve své diplomové práci Anna Vondřichová, s tím, že se z autorů Skupiny 42 zaměřila na dílo Jiřího Koláře, básníka, který reprezentativně naplňoval skupinové programové intence.

Jak sama diplomantka uvádí, soustředí se na interpretaci jednotlivých témat a dílčích motivů v díle tří uvedených básníků a na jejich srovnávání. Jde zejména o obraz města a vztah člověka k městu. Vychází při tom ze Sandburgových sbírek *Chicago Poems* a *Smoke and Steel* (tu do češtiny ve výboru přeložili právě Kolář s Kotalíkem), z Mastersovy proslulé *Spoon River Anthology* a Kolářových knih *Ódy a variace*, *Limb a jiné básně*, *Dny v roce*, *Roky v dnech*, přičemž nejvíce pracuje právě z první z nich.

Volba tématu tedy byla dobrá a můžu hned napsat, že zajímavá je i sama práce. Neomezuje se jen na uvedené analýzy a komparace, zasazuje je i do širšího historického a kulturního kontextu. Tomu jsou věnovány úvodní části, Skupina 42, Chicago Renaissance a Překlady anglo-americké poezie v českém prostředí. Vlastním jádrem diplomové práce je následující část interpretační, kde Anna Vondřichová postupně probírá téma města v literatuře (opírá se o D. Hodrovou), zachycení města v poezii Jiřího Koláře (např. periferie, biblické aluze, obraz lidské existence ve městě, jazyk, těsné střetávání "vysokého" a "nízkého"), obrazy města u Sandburga a Masterse (např. motivy ohně a větru, mezilidské vztahy a téma války u Masterse, absence explicitního hodnocení, každodenní řeč, využití slangu v českém překladu Sandburga). Posléze jsou pak jednotlivé motivy, postupy a celkové vidění světa konfrontovány. Ve všech těchto analýzách a interpretacích prokazuje diplomantka schopnost porozumění básnickému textu i znalost literárního a kulturního kontextu. Jako příklad alespoň dva citáty: "Srovnáme-li obě vidění, pak Mastersův pohled je více pohledem žalobce či advokáta, soustředí se na vinu, její příčinu a důsledek (ač ji v samotné básni nikdo nehodnotí), zatímco u Sandburga jsou lidé viděni spíše abstraktně jako masa těl. Individuem je zde město, má svou duši, krev i vlastní řeč."¹⁴

Připomínky k práci: Myslím, že v prostudované literatuře se měla objevit kniha polského bohemisty Leszka Engelkinga *Codziennosc i mit. Poetyka, programy i historia Grupy 42 w kontekstach dwudziestowiecznej awangardy i postawangardy* (2005). Možná, že kapitola věnovaná Skupině 42 a jejímu vztahu k anglo-americké literatuře (s. 155-182) by diplomové práci mnoho nového materiálu neposkytla, nicméně je Engelkingova monografie nejrozsáhlejší prací na toto téma a mohla být zmíněna. Dále uvádím drobné připomínky. Při uvádění překladatelů *Spoonriverské antologie* na s. 2 byl opomenut Emanuel Frynta. (V závěrečné bibliografii je ovšem uveden.) Podobným přehlédnutím se stalo na s. 23, že český překlad Sandburga *Ocel a dým* je datován 1922 a *Spoonriverské antologie* 1947. Anglické slovo "sbxytch" na s. 50 (citát ze Sandburga) se snad taky překlep. Jistá nedůslednost je v tom, že motto k jednotlivým kapitolám, pokud jsou originálně anglicky, jsou někdy citována v originálu (s. 43) a jindy v českém překladu (s. 49, 55). Nejsem si jistý, zda lze říci, že Skupina 42 byla výrazně apolitická (s. 69), zvláště když ji srovnáme s jejími vrstevníky soustředěnými kolem Kamila Bednáře. Nelíbí se mi výraz "obrat na život" (s. 57), jinak je práce stylisticky velmi dobrá a jazykově pečlivá.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení "výborně".

4. 9. 07

Jiří Holý